

Przegląd rozporządzeń w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Okolo 14 mln obywateli UE mieszka poza krajem pochodzenia. O systemach zabezpieczenia społecznego mających do nich zastosowanie decydują odpowiednie państwa członkowskie. Komisja Europejska zaproponowała dostosowanie obowiązujących rozporządzeń w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Prezydencja Rady i Parlament Europejski osiągnęły wstępne porozumienie, które zostało jednak odrzucone na posiedzeniu Coreperu 29 marca 2019 r. Debata na ten temat w Parlamencie odbędzie się podczas drugiej kwietniowej sesji plenarnej w 2019 r.

Kontekst

Systemy zabezpieczenia społecznego znacznie się różnią w poszczególnych państwach członkowskich. [Art. 48 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej](#) przewiduje ich koordynację, ale nie harmonizację, poprzez [rozporządzenia nr 883/2004](#) i [987/2009](#). Podstawowe cele to: zapobieganie kumulacji świadczeń (obywatele podlegają jednemu systemowi prawnemu, w związku z czym opłacają składki i otrzymują świadczenia tylko w jednym kraju); zagwarantowanie równego traktowania poprzez rozszerzenie praw i obowiązków na wszystkich obywateli UE, a nie tylko obywateli danego kraju; umożliwienie sumowania okresów ubezpieczenia, pracy lub zamieszkania w innych krajach; zapewnienie, że w przypadku przeprowadzki do innego kraju obywatel nadal będzie otrzymywał przyznane wcześniej świadczenia. Ustawodawstwo nie odzwierciedla już jednak ani zmian w krajowych systemach zabezpieczenia społecznego, ani orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości.

Wniosek Komisji Europejskiej

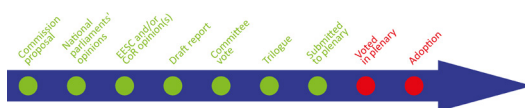
13 grudnia 2016 r. Komisja Europejska opublikowała [wniosek](#) zmieniający wyżej wymienione rozporządzenia w celu: doprecyzowania okoliczności, w których państwa członkowskie mogą ograniczyć dostęp obywateli UE biernych zawodowo do świadczeń socjalnych oraz stworzenia racjonalnego pod względem prawnym systemu koordynacji świadczeń z tytułu opieki długoterminowej przez wskazanie ich definicji i wykazu; zaproponowania nowego mechanizmu koordynacji świadczeń dla bezrobotnych w przypadku pracowników transgranicznych; ustanowienia nowych przepisów dotyczących koordynacji świadczeń rodzinnych, poprawy czytelności normy kolizyjnej w zakresie mającego zastosowanie ustawodawstwa oraz związku między rozporządzeniami i [dyrektywą 96/71/WE](#) dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W [sprawozdaniu](#) z 20 listopada 2018 r. Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (EMPL) podkreśliła potrzebę: przedłużenia okresu eksportu świadczeń (zachowanie świadczeń dla bezrobotnych po opuszczeniu państwa członkowskiego); zdefiniowania jednolitych przepisów dotyczących sumowania okresów (należy umożliwić łączenie okresów ubezpieczenia z innych państw); zapewnienia większej równości traktowania pracowników transgranicznych (wybór otrzymywania świadczeń dla bezrobotnych w państwie członkowskim ostatniej działalności lub miejsca zamieszkania); zagwarantowania, że świadczenia z tytułu opieki długoterminowej dla osób ubezpieczonych i członków ich rodzin będą nadal koordynowane na mocy tego samego rozdziału, co świadczenia z tytułu choroby; zapewnienia, że „zasilek rodzicielski” zastępujący dochody będzie traktowany jak osobiste świadczenie rodzinne przysługujące danemu rodzicowi. Kompromis osiągnięty w rozmowach trójstronnych dotyczy głównie: ogólnego eksportu świadczeń dla bezrobotnych (przez co najmniej sześć miesięcy lub do końca okresu uprawnień); minimalnego okresu ubezpieczenia wynoszącego jeden miesiąc jako okresu łącznego w celu uzyskania świadczeń dla bezrobotnych; specjalnych przepisów w zakresie bezrobocia dla pracowników transgranicznych (sześć miesięcy na przeniesienie właściwości z państwa członkowskiego miejsca

zamieszkania do państwa członkowskiego ostatniego zatrudnienia); 15 miesięcy na eksport świadczeń dla bezrobotnych w przypadku pracowników przygranicznych; powiadomienia właściwej instytucji przed oddelegowaniem pracownika za granicę (z wyjątkiem „podróży służbowych”); wprowadzenia terminów na rzecz lepszej współpracy między właściwymi instytucjami; porozumienia w sprawie klauzuli oceny dotyczącej prowadzenia działalności w co najmniej dwóch państwach członkowskich.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2016/0397\(COD\)](#); Komisja przedmiotowo właściwa: EMPL; Sprawozdawca: Guillaume Balas (S&D, Francja). Więcej informacji można znaleźć w [briefingu](#) z serii „Opracowywanie prawa UE”.

Niniejszy dokument został przygotowany z myślą o posłach do Parlamentu Europejskiego i członkach personelu parlamentarnego. Zawiera informacje, które mogą być pomocne w pracach parlamentarnych. Wyłączną odpowiedzialność za jego treść ponoszą autorzy, a wyrażonych w nim opinii nie należy traktować jako oficjalnego stanowiska Parlamentu. Powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów niekomercyjnych jest dozwolone, pod warunkiem że podane zostanie źródło, a Parlament Europejski zostanie wcześniej powiadomiony i otrzyma egzemplarz publikacji. © Unia Europejska, 2019.

